

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud Praha-západ rozhodl soudcem JUDr. Tomášem Behrem ve věci

žalobci:

a) P. L. a, narozený
bytem

b) M. L., narozený
bytem

zastoupení JUDr. Monikou Zoulovou, LL.M.,
advokátkou se sídlem Podolská 103/126, 147 00 Praha 4

proti

žalovanému:

Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČO: 01312774,
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3

zastoupen Mgr. Dušanem Sedláčkem,
advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

o nahrazení projevu vůle

takto:

- I. Nahrazuje se projev vůle žalovaného k uzavření smlouvy o bezúplatném převodu pozemků k částečnému uspokojení restitučního nároku žalobců, o němž rozhodl Obvodní soud pro Prahu 8 rozsudkem ze dne 7. 7. 2008, č. j. 24 C 97/2003-239, jímž bylo nahrazeno rozhodnutí Pozemkového úřadu Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 5. 10. 2001, č. j. PÚ 6573/92:

Žalovaný převádí na každého ze žalobců a) a b) vlastnické právo k ideální jedné polovině k pozemkům zapsaným u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha – západ, a to
- k pozemku p.č. v katastrálním území a obci
- pozemku p.č. v katastrálním území
a žalobci tyto pozemky do svého vlastnictví přijímají.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradu nákladů částku 81 718 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám právní zástupkyně žalobců.
- III. Řízení se zastavuje v části, v níž se žalobci domáhali nahrazení projevu vůle žalovaného k vydání náhradních pozemků, zapsaných u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-západ, a to těchto:
- p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - pozemek p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]
 - p. č. [REDACTED], obec [REDACTED]

Odůvodnění:

1. Žalobci se svou žalobou domáhali nahrazení projevu vůle žalovaného pro převedení pozemku parc. č. [REDACTED], v k. ú. a obci J [REDACTED] a pozemku parc. č. [REDACTED]. Svůj návrh odůvodňovali tím, že nabyly na základě dědictví restituční nárok po jejich otci, panu Z [REDACTED] L [REDACTED], který byl původním žalobcem v této věci. Za 12 let od přiznání nároku se původnímu žalobci podařilo uspokojit necelých 50 %, a to ve veřejných soutěžích, kterých se téměř 20x zúčastnil. Nárok se právnímu předchůdci žalobců nepodařilo uspokojit v plné výši, neboť žalovaný postupoval v restitučním řízení liknavě; nabízel nehodnotné pozemky a uspokojoval jiné osoby, než restituenty. Liknavost žalovaného se dále projevuje v prodlévání s vydáváním rozhodnutí potřebných pro účast ve veřejných soutěžích, nebo také v tom, že rozděljuje pozemky ve veřejné nabídce na stále menší a menší, čímž ztěžuje možnost restituentsů na úplné uspokojení jejich nároků. S ohledem na to se žalobci domáhají vydání pozemků mimo veřejnou nabídku. Žalobci se původně domáhali též vydání pozemků uvedených ve výroku III, ve vztahu k nim však svou žalobu vzali zpět.

2. Žalovaný se žalobou nesouhlasil. Původnímu žalobci poskytoval veškerou potřebnou součinnost pro jeho účast na veřejných soutěžích, což potvrzuje skutečnost, že restituční nárok byl z velké části již uspokojen. Ve zbytku svého nároku byl právní předchůdce žalobců neuspokojen ze své viny. Původní žalobce měl možnost se ve veřejných soutěžích uspokojit, nebyl však dostatečně součinný, nedostatečně se do soutěží hlásil. Konkrétně mezi lety 2010-2013, 2016-2018 a od roku 2019 se žádných soutěží neúčastnil. Není pravdou, že by žalovaný upřednostňoval uspokojování jiných osob. S ohledem na tyto skutečnosti tak nejsou splněny podmínky pro uspokojení žalobců mimo veřejnou soutěž. Co se týče požadovaných pozemků, tak žalovaný neshledával žádné překážky, které by jejich převodu bránily. Jelikož si však neuspokojení svého nároku způsobil původní žalobce sám, je třeba žalobu zamítnout.
3. Na základě provedeného dokazování zjistil soud tento skutkový stav.
4. Restituční nárok původního žalobce je dán na základě rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 7. 7. 2008, č. j. 24 C 97/2003-239, jež nabylo právní moci dne 30. 8. 2008 (zjištěno z tohoto rozhodnutí s doložkou právní moci). Nevydaný pozemek, na základě kterého nárok vznikl, měl ke dni 23. 9. 2017 hodnotu 336 447 000 Kč (zjištěno ze znaleckého posudku o tržní hodnotě č. 56-17-4264 ze dne 6. 11. 2017 vypracovaný stav. Františkem Mrázem, DiS). Pozemkovým fondem byl tento nárok registrován dne 17. 3. 2010 a byl oceněn na 7 685 825,30 Kč; původnímu žalobci bylo sděleno, že se může uspokojit pozemkem z veřejných nabídek podle zákona o prodeji půdy anebo z veřejných nabídek podle zákona o půdě nebo peněžitou náhradou (zjištěno z dopisu Pozemkového fondu ze dne 17. 3. 2010).
5. Žalovaný informoval původního žalobce, že lze jeho nárok uspokojit z veřejných nabídek podle § 12 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů nebo podle § 11a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. Pozemky, o něž původní žalobce žádal, buďto součástí veřejných nabídek nejsou, nebo jsou užity k upokojení církevních restitucí (zjištěno z dopisů žalovaného ze dnů 19. 11. 2013 a 29. 10. 2013).
6. Ve věci původního žalobce a žalovaného, v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5, bylo vyhověno žalobě na nahrazení projevu vůle žalovaného k převodu pozemku v obvodu tamního soudu. Soud dospěl k závěru, že žalovaný neplnil své zákonné povinnosti k uspokojení původního žalobce, jeho postup je svévolný a liknavý. K obdobnému závěru dospěl i Městský soud v Praze v rámci odvolacího řízení, který poukázal též na skutečnost, že žalovaný upřednostnil převod pozemků na jiné osoby. Rozsudky byly následně zrušeny Nejvyšším soudem, který nesouhlasil s hodnocením nižších soudů; žalovaný dle názoru Nejvyššího soudu postupoval včasně, bez liknavosti a diskriminace (zjištěno z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 25. 2. 2015, č. j. 42 C 77/2014-96, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 21 Co 143/2015-245 a rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 28 Cdo 2430/2016-337).
7. Ve věci původního žalobce a žalovaného, v řízení vedeném u Okresního soudu Praha-východ, bylo vyhověno žalobě na nahrazení projevu vůle žalovaného k převodu pozemku v obvodu tamního soudu. Soud dospěl k závěru, že žalovaný ignoroval od roku 2001 uspokojení původního žalobce a neplní své zákonné povinnosti; preferuje přitom převádění pozemků za úplatu jiným osobám. Odvolací soud rozhodnutí potvrdil, když dospěl k závěru, že se původní žalobce dlouhodobě aktivně ucházel o uspokojení svého nároku, zatímco žalovaný se svými povinnostmi prodává. Vyjádřil též závěr, že i pokud by se původní žalobce neúčastnil žádných veřejných nabídek a nepodával žaloby, nemohl by být svého nároku zbaven; aktivní k uspokojení měl být žalovaný, který však neorganizoval veřejné nabídky pro uspokojení žalobce, nýbrž upřednostnil v převodech pozemků jiné osoby (zjištěno z rozsudku Okresního soudu Praha-východ ze dne 11. 3. 2016, č. j. 6 C 615/2013-211, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2016, č. j. 24 Co 306/2016-273; právní moc 11. 10. 2016).

8. Ve věci původního žalobce a žalovaného, v řízení vedeném u Okresního soudu v Nymburku, bylo vyhověno žalobě na nahrazení projevu vůle žalovaného k převodu pozemku v obvodu tamního soudu. Původní žalobce byl vyloučen z uspokojování svého nároku až do r. 2010, kdy žalovaný nárok poprvé zaregistroval, což žalovaný vůbec nebral v potaz, zatímco v mezidobí nenávratně mizely ve veřejných nabídkách pozemky k uspokojení žalobce. Původní žalobce se pak aktivně svého nároku domáhal, zatímco žalovaný byl pasivní. Rozhodnutí bylo v odvolacím řízení potvrzeno. Nejvyšší soud odmítl dovolání s odůvodněním, že žalovaný jednal vůči původnímu žalobci liknavě, za takového stavu nelze po původním žalobci spravedlivě požadovat další účasti ve veřejných nabídkách a žalobě tak bylo namísto žalobě vyhovět (zjištěno z rozsudku Okresního soudu v Nymburce ze dne 6. 3. 2018, č. j. 7 C 219/2017-505, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2018, č. j. 21 Co 125/2018-531 a z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2019, č. j. 28 Cdo 3611/2018-556).
9. Ve věci původního žalobce a žalovaného, v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5, bylo odvolacím soudem změněno prvostupňové rozhodnutí tak, že se žaloba zamítá. Dle názoru odvolacího soudu byl původní žalobce pasivní, neboť se dlouhodobě nepřihlašoval do veřejných nabídek. Žalovaný tak dle názoru odvolacího soudu liknavý nebyl. Toto rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším soudem, dle kterého žalovaný neuspokojil nárok žalobce, ačkoli ten se aktivně o takový stav ucházel, když se v některých letech aktivně účastnil nabídkových řízení. Žalovaný je v prodlení, chová se liknavě. Částečné uspokojení neznamená, že by postup žalovaného liknavý nebyl. Bylo třeba rozlišovat, zda žalovaný neupřednostnil úplatné převody před uspokojením restitučního nároku o půdě (zjištěno z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 8. 2015, č. j. 14 Co 134/2015-995 a z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2016, č. j. 28 Cdo 5408/2015-1040).
10. Ve věci původního žalobce a žalovaného, v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5, byla zamítnuta žaloba na nahrazení projevu vůle žalovaného k převodu pozemku v obvodu tamního soudu, neboť požadované pozemky nebyly ve vlastnictví státu. Odvolacím soudem bylo rozhodnutí částečně potvrzeno a částečně zrušeno a vráceno k dalšímu řízení, neboť se soud prvního stupně dostatečně nezabýval, tím, zda byl postup žalovaného liknavý a svévolný. Dovolání žalobce proti tomuto rozhodnutí Nejvyšší soud odmítl. Uvedl, že ani oprávněná osoba se nemůže domáhat převodu jakéhokoli zemědělského pozemku z vlastnictví státu, zejména pak takových, jejichž převodu brání jiné právní předpisy či nedostatek vhodnosti jejich zařazení do veřejné nabídky podle zákona o půdě. Za pozemek nevhodný k vydání je pak třeba považovat též pozemek zatížený právy třetích osob, čímž se rozumí i takový pozemek, který je ve vlastnictví třetích subjektů (zjištěno z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 4. 2018, č. j. 6 C 201/2011-1522, rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2018, č. j. 14 Co 257/2018-1606 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2020, č. j. 28 Cdo 2322/2020-1760).
11. Žalovaný uzavřel kupní smlouvy s třetími osobami o převodu rozličných pozemků: s H. B. [redacted] dne 11. 2. 2015; s I. S. [redacted] dne 11. 2. 2015; s Ing. F. C. [redacted] dne 29. 12. 2014; s Ing. L. R. [redacted] dne 29. 12. 2014; se společností APB-Plzeň a.s. dne 2. 1. 2015; s Ing. T. K. [redacted] dne 22. 1. 2015; s obcí Kryštofovy Hamry dne 22. 1. 2015; s obcí Křimov dne 13. 1. 2015; se společností PaP Březina servis s.r.o. dne 2. 1. 2015; se společností DROBIL ENERGO s.r.o. dne 7. 1. 2015 (zjištěno z kupních smluv žalovaného s třetími osobami).
12. Ve vlastnictví původního žalobce byly ke dni 6. 11. 2019 tyto pozemky: parc. č. [redacted] a pozemky parc. č. [redacted], jehož součástí je stavba [redacted] (zjištěno z informativních výpisů z katastru nemovitostí ve vztahu k těmto pozemkům).
13. Žalovaný bezúplatně převedl na původního žalobce pozemek v hodnotě 100 500 Kč, a to na částečné uspokojení jeho restitučního nároku, smlouvou ze dne 9. 7. 2019 (zjištěno ze smlouvy o převodu pozemku č. 14PR19/41).

14. Žalovaný bezúplatně převedl původnímu žalobci určité pozemky v hodnotě 49 250 Kč, a to na částečné uspokojení jeho restitučního nároku, smlouvou ze dne 8. 3. 2019 (zjištěno ze smlouvy o převodu č. 2PR19/40). Žalovaný dále bezúplatně převedl původnímu žalobci určité pozemky v hodnotě 23 335 Kč, a to na částečné uspokojení jeho restitučního nároku, smlouvou ze dne 23. 5. 2019 (zjištěno ze smlouvy o převodu 12PR19/41).
15. Stát převedl mezi lety 2014-2016 celkem 15 182 pozemků, s tím, že do vlastnictví fyzických a právnických osob mimo uspokojení restitučních nároků šlo o převod 6 335 pozemků (zjištěno z tabulky o převodech pozemků vydané k žádosti původního žalobce o informace).
16. Objem nabízených pozemků podle zákona o půdě činil v roce 2014 celkem 165 mil. Kč, podle zákona o SPÚ pak 152 mil Kč (zjištěno z e-mailu Ing. J. [REDAKCE], zaměstnance žalované, ze dne 16. 1. 2018). Od roku 1998 do 6. 4. 2020 bylo vyhlášeno 93 nabídek podle zákona o půdě a podle zákona o SPÚ jich bylo vyhlášeno 72 podle § 7 tohoto zákona a 84 podle § 12 tohoto zákona (zjištěno z přehledu veřejných nabídek a ze seznamu termínů nabídek žalovaného).
17. Původní žalobce podával žádosti na uspokojení své nároku ihned v roce 2010 a poté ještě v několika desítkách případů až do r. 2020. V některých případech uspokojen byl, v některých tabulka obsahuje údaje o převodu pozemků na třetí osoby (zjištěno z žádosti klientů do veřejných nabídek pozemků a přehled úspěšnosti podaných žádostí se stavem ke dni 30. 3. 2020).
18. Ke dni 7. 4. 2020 evidoval žalovaný neuspokojený restituční nárok původního žalobce ve výši 3 073 625,80 Kč (zjištěno z přehledu nároků a plnění oprávněné osoby podle § 11).
19. V nabídce žalovaného dne 18. 6. 2012 bylo nabízeno desítky pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč, z nichž téměř o žádný nebylo zažádáno (zjištěno z tabulky pozemků v nabídce vyšší než 100 000 Kč zařazených do nabídky podle zákona o půdě ze dne 6. 4. 2020).
20. Původní žalobce zažádal dle evidence žalovaného ke dni 8. 11. 2019 o 40 pozemků v celkové hodnotě 1 165 433,85 Kč (zjištěno ze seznamu pozemků, o které původní žalobce požádal ve veřejné nabídce pozemků ze dne 8. 11. 2019).
21. Původní žalobce se účastnil následujících veřejných soutěží. Dne 8. 3. 2019, kde požádal o 8 pozemků v hodnotě 122 447,60 Kč, přičemž 6 z nich v hodnotě 123 835 Kč získal. V této soutěži byly též nabízeny další pozemky, konkrétně v ceně vyšší než 100 000 Kč jich bylo nabízeno 81, o 61 z nich přitom nikdo nezažádal. V soutěži ze dne 5. 11. 2018 požádal o 3 pozemky v ceně 14 925 Kč, které za cenu 49 250 Kč vysoutěžil. V ceně vyšší než 100 000 Kč bylo tehdy nabízeno 20 pozemků, přičemž o 5 z nich nikdo nepožádal. Dne 19. 9. 2016 požádal o 3 pozemky v ceně 28 869,05 Kč, přičemž žádný nevysoutěžil. V ceně vyšší než 100 000 Kč bylo v nabídce 49 pozemků, z toho o 29 z nich nikdo nepožádal. V soutěži ze dne 4. 4. 2016 požádal o jeden pozemek za 13 889 Kč, který nezískal. Tehdy bylo nabízeno 81 pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč, přičemž o 45 z nich nikdo nepožádal. Dne 7. 9. 2015 kde požádal o 4 pozemky za celkem 50 548 Kč, tři z nich získal za cenu celkem 298 000 Kč. Pozemků v hodnotě vyšší, než 100 000 Kč, bylo tehdy nabízeno 92, z toho o 52 z nich nikdo nežádal. Dne 20. 3. 2015 požádal o 5 pozemků v nabídkové ceně 89 076,30 Kč, kdy 3 byly z nabídky vyřazeny, a žalobce získal jeden pozemek za 68 000 Kč. Tehdy bylo v nabídce 30 pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč, z nichž o 18 nikdo nepožádal. Dne 16. 1. 2015, kde požádal o jeden pozemek za 7 175,50 Kč, který nezískal. V nabídce bylo tehdy 30 pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč, přičemž o 24 z nich nikdo nepožádal. Dne 17. 1. 2014 požádal o 9 pozemků v hodnotě 278 302,40 Kč a uspěl u 6 pozemků, které získal za celkem 555 062,70 Kč. Tehdy bylo v nabídce 45 pozemků v ceně vyšší než 100 000 Kč, z nichž o 34 nikdo nepožádal. Dne 9. 8. 2013, kde požádal o jeden pozemek za 123 285 Kč, avšak neuspěl. Tehdy bylo v nabídce 196 pozemků v ceně vyšší než 100 000 Kč, z nichž o 179 nikdo nepožádal. Dne 22. 10. 2011 požádal o 5 pozemků za celkovou cenu 436 916 Kč a všechny za tuto cenu nabyl. Tehdy bylo v nabídce 34 pozemků v ceně vyšší než 100 000 Kč, z nichž o 28 nikdo nepožádal. Pozemky

v ceně vyšší než 100 000 Kč v Praze byly ve všech uvedených nabídkách celkem pouze čtyři (zjištěno ze sdělení žalovaného k účasti žalobce ze dne 30. 3. 2020 a přiložená tabulky pozemků zařazených do nabídky podle zákona o půdě v nabídce vyšší než 100 000 Kč z téhož dne).

22. Při nabídce dne 8. 10. 2010 bylo nabízeno desítky pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč (zjištěno z tabulky pozemků zařazených do nabídky podle zákona o převodu pozemků ze dne 6. 4. 2020). Při nabídce dne 10. 8. 2012 bylo nabízeno stovky pozemků v hodnotě vyšší než 100 000 Kč (zjištěno z tabulky pozemků zařazených do nabídky podle zákona o převodu pozemků ze dne 6. 4. 2020).
23. Původní žalobce se celkem zúčastnil asi 18 nebo 19 veřejných nabídek. Žalobce a) se účastnil většiny těchto nabídek (asi 12) s původním žalobcem. Veřejné nabídky probíhají tak, že si účastník vybere pozemek ze seznamu a čeká měsíc na odpověď žalovaného. Pokud má o pozemek zájem pouze jedna osoba, tak je jí pozemek převeden. Při více zájemcích proběhne po měsíci další soutěž ve formě dražby; každý s účastníků vypíše šek, který vloží do obálky; přiřazovat následně již nelze (pořadí se určí podle částek v obálce, vítězí ten s nejvyšší cenou na šeku). Pokud se jedná o větší pozemek, např. o velikosti 2,5 ha, tak žalovaný tento rozdělí třeba na hektary a ohledně všech pak probíhá dražební soutěž. V jednom kole lze soutěžit pouze o jeden pozemek [zjištěno z účastnické výpovědi žalobce a)].
24. Pozemek parc. č. [redacted], o výměře 9 193 m², je ve vlastnictví České republiky, právo s ním hospodařit má žalovaný. K pozemku nejsou evidována žádná věcná práva (zjištěno z informativního výpisu z katastru nemovitosti ze dne 26. 12. 2022). Pozemek byl znalcem oceněn na 77 184,30 Kčs. Jedná se o pole, evidované v územním plánu v nezastavitelné ploše „OP – zóna zemědělské výroby, zemědělský půdní fond“ (zjištěno ze znaleckého posudku č. 987/125/2019 ze dne 16. 5. 2019, vyhotoveného Ing. Zdeňkem Burešem a jeho přílohou).
25. Pozemek parc. č. [redacted], o výměře 9 991 m², je ve vlastnictví České republiky, právo s ním hospodařit má žalovaný. K pozemku nejsou evidována žádná věcná práva (zjištěno z informativního výpisu z katastru nemovitosti ze dne 26. 12. 2022). Pozemek byl znalcem oceněn na 29 633,10 Kčs. Jedná se o zemědělský pozemek, evidovaný v územním plánu v nezastavitelných plochách „zemědělská orná půda“ a „ostatní plochy“ (zjištěno ze znaleckého posudku č. 1823-41/2023 ze dne 4. 3. 2023, vyhotoveného Ing. Zdeňkem Burešem a jeho přílohou).
26. Žalovaný eviduje u každého ze žalobců restituční nárok ve výši 364 927,60 Kč (zjištěno z přehledů nároků a plnění nároku oprávněné osoby § 11 ze dne 11. 1. 2023 obou žalobců).
27. Vzhledem k tomu, že soud zjistil všechny podstatné skutečnosti o veřejných nabídkách z jiných důkazů, jeví se nadbytečným vypisovat skutečnosti zjištěné z elektronického nosiče CD „Veřejné nabídky SPÚ“.
28. Rozsudky Okresního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2016, č. j. 27 C 397/2015-402, Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. 28 Cdo 71/2020 a Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 28. 2. 2017, č. j. 12 Co 418/2016-442, uplatněné žalovaným k důkazu, nehodnotil soud pro věc jako podstatné, neboť v uvedených věcech je jiná osoba na straně žalující, než v tomto řízení.
29. Z žádosti oprávněné osoby o převod zemědělského pozemku podle zákona o půdě, metodiky žalovaného, ze seznamu veřejně nabízených pozemků v rámci nabídek pro oprávněné osoby dle zákona o půdě, z tabulky pozemky převedené dle zákona 95/1999 Sb. od roku 2010, neúplného přehledu pozemků, o něž původní žalobce žádal, z průvodního textu k veřejným nabídkám podle zákona o půdě a rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 28 Cdo 2910/2020-1002 a kopií obrazovky z portálu InfoSoud, nezjistil soud žádné podstatné skutečnosti.
30. Provedl-li soud i jiné důkazní prostředky, nehodnotil je jako relevantní, neboť se týkaly předmětu řízení, jež bylo zastaveno, a nadto účastníci uvedli, že všechny důkazní prostředky byly vyčerpány.

31. Soud shora uvedená skutková zjištění shrnuje takto. Restituční nárok původního žalobce byl prokázán, přičemž na shora současné žalobce přešel tento nárok na základě dědictví. Původní žalobce byl ve snaze uspokojit svůj nárok aktivní, když se účastnil téměř 20 veřejných nabídek a za 12 lety uspokojil přibližně polovinu svého nároku. Jeho zbývající nárok ve výši 3 073 625,80 Kč nebyl do dnešního dne uspokojen. Systém uspokojování ve veřejných soutěžích je formální a zbývající nárok žalobců nelze uspokojovat rychleji. Žalovaný upřednostňoval převod pozemků na jiné osoby a původnímu žalobci bránil několik měsíců v uspokojení jeho nároku. Požadované pozemky jsou ve vlastnictví státu, nevážnou na nich žádná práva třetích osob a nejsou zde ani žádné objektivní překážky pro jejich převod. Hodnota požadovaných pozemků činí dohromady 106 817,40 Kč, přičemž sám žalovaný eviduje restituční nárok ve výši 364 927,60 Kč ve vztahu ke každému ze žalobců.
32. Takto zjištěný skutkový stav posoudil soud dle následujících právních ustanovení.
33. Podle § 11a zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“) oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě veřejných nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním nebo převodem práva podle § 13 odst. 8 písm. b), se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby.
34. Podle § 11a odst. 2 zákona o půdě Pozemkový úřad nezahrne do veřejné nabídky pozemek, jehož převodu brání zákonná překážka, nebo pozemek, ke kterému uplatnila třetí osoba právo na převod podle zvláštního právního předpisu
35. Podle § 11 odst. 1 zákona o půdě nelze pozemky nebo jejich části vydat v případě, že a) k pozemku bylo zřízeno právo osobního užívání, s výjimkou případů, kdy bylo toto právo zřízeno za okolností uvedených v § 8, b) na pozemku bylo po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zřízeno veřejné nebo neveřejné pohřebiště, c) pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastavěn; pozemek lze vydat, nebrání-li stavba zemědělskému nebo lesnímu využití pozemku, nebo jedná-li se o stavbu movitou, 9b nebo dočasnou, 9c nebo jednoduchou, 9d nebo drobnou 9e a nebo stavbu umístěnou pod povrchem země. Za zastavěnou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. červnem 1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby. Zahájením stavby se rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané do stavebního deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení, d) na pozemku byla na základě územního rozhodnutí, s výjimkou osad dočasně umístěných, zřízena zahrádková nebo chatová osada 10 nebo se na pozemku nachází zahrádková nebo chatová osada, která byla zřízena před 1. říjnem 1976, e) na pozemku, který byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, bylo na základě územního rozhodnutí zřízeno tělovýchovné nebo sportovní zařízení nebo se na pozemku nachází tělovýchovné nebo sportovní zařízení, které bylo zřízeno před 1. říjnem 1976, f) nelze-li provést identifikaci parcel z důvodu nedokončeného přídělového řízení podle dekretu č. 12/1945 Sb., dekretu č. 28/1945 Sb., zákona č. 142/1947 Sb. a zákona č. 46/1948 Sb.
36. Podle § 6 odst. 1 zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPÚ“) Podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, anebo zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, nelze převádět z vlastnictví státu na jiné osoby a) zemědělské pozemky⁶, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu⁷ a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto, b) zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo

stavbami dopravní infrastruktury⁸ nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou zemědělských pozemků 1. převáděných podle § 7 nebo § 10 odst. 1 nebo 2, 2. převáděných se souhlasem obce nebo kraje na osoby, které mají podle schválené stavební dokumentace uskutečnit výstavbu podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 3. převáděných se souhlasem obce nebo kraje směnou za jiné nemovitosti podle § 17 odst. 3 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 4. určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury⁸; v případě pochybností vydá na základě žádosti Státního pozemkového úřadu vyjádření příslušný úřad územního plánování, c) zemědělské pozemky určené k řešení podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, u kterých je v katastru nemovitostí vyznačena poznámka o zahájení pozemkových úprav, d) majetek, o jehož převodu na jiné osoby bylo rozhodnuto podle jiného právního předpisu, e) zemědělské pozemky ve vojenských újezdech, f) zemědělské pozemky v národních přírodních památkách, národních přírodních rezervacích a na územích národních parků; dále nelze převádět zemědělské pozemky v přírodních rezervacích a v přírodních památkách, s výjimkou zemědělských pozemků, k jejichž zřízení vydalo souhlas Ministerstvo životního prostředí podle jiného právního předpisu, g) pozemky, u nichž bylo Státním pozemkovým úřadem zahájeno správní řízení podle § 3 odst. 3, do doby vydání pravomocného rozhodnutí, nebo h) pozemky tvořící rezervu státních pozemků podle § 3 odst. 1 písm. b).

37. Podle § 96 odst. 2 věty první zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů je-li návrh vzat zpět, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zastaví.
38. Žalobci disponují restitučním nárokem, přičemž minimálně co do částky 364 927,60 Kč je jeho výše mezi účastníky nesporná. Původní žalobce byl při uplatňování svého nároku aktivní, což vyplývá z provedeného dokazování. Sám žalovaný potvrdil, že se původní žalobce zúčastnil téměř 20 veřejných soutěží. Za takového stavu nelze uvažovat o tom, že by aktivita původního žalobce byla nedostatečná, a to i za situace, kdy se v některých letech soutěží neúčastnil.
39. Odpovědnost za uspokojení restitučních nároků nese žalovaný. Pokud restituent nemůže dlouhodobě uspokojit svůj nárok ani přes svůj aktivní přístup, je žalovaný ve svém postupu liknavý (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 5389/2014, 28 Cdo 1787/2015 či 28 Cdo 1540/2015). Žalovaný má nejen povinnost pořádat veřejné soutěže, musí do těchto řízení také začleňovat pozemky, které jsou způsobilé uspokojit nároky restituentů. Z výpisů o provedených soutěžích je přitom zřejmé, že i když se veřejné soutěže pravidelně konají, jsou do nich zařazovány pozemky, o které nemá nikdo zájem, byť mají vysokou nabídkovou cenu. O lukrativní pozemky je naopak zájem velký a je proto obtížné je vysoutěžít; postupem času je těchto pozemků v nabídce méně a méně, tudíž uspokojení restituentů ve veřejné soutěži je čím dál náročnější. Nadto, žalovaný převádí některé lukrativní pozemky za úplatu jiným osobám.
40. Co se týče postupu v restitučním řízení, tak žalovaný nejprve prodléval se registrací nároku původního žalobce, když mu oznámení o registraci zaslal až rok a půl po přiznání nároku. V následujících letech v rámci svých interních postupů, mu žalovaný bránil nárok uplatňovat, byť se původní žalobce pouze oprávněně domáhal svých práv. Liknavým postupem žalovaného tak byla původnímu žalobci odepřena možnost svůj restituční nárok uspokojit v plné výši.
41. V souladu s judikaturou Nejvyššího soudu, uváděné výše, tak žalovaný postupuje liknavě, neboť původní žalobce svůj nárok v plné výši neuspokojil ani za několik let aktivní snahy. Ke stejnému závěru dospěli ve věci původního žalobce a žalovaného i jiné soudy, a dokonce i Nejvyšší soud ve věci č. j. 28 Cdo 3611/2018-556, jak vyplývá ze skutkových zjištění uváděných výše. Žalobci tak splňují podmínky pro uspokojení jejich restitučního nároku mimo režim veřejných nabídek.
42. Co se týče požadovaných pozemků, tak dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu je třeba zkoumat následující. „Při posuzování „vhodnosti“ pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního (§ 11a odst. 1 zákona o půdě) je nutno hodnotit, zda převodu nebrání zákonné vyluky uvedené

v ustanovení § 11 odst. 1 zákona o půdě a v ustanovení § 6 zákona č. 503/2012 Sb., a zda nejde o pozemek zatížený právy třetích osob (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1568/2011), zda jeho převod není z jiného důvodu zapovězen zákonem (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2011, sp. zn. 28 Cdo 99/2010, ve vztahu k pozemkům v zastávaném území obce), zda jej lze zemědělsky obhospodařovat (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. 28 Cdo 592/2013), zda nevzniknou jiné problémy při hospodaření s takovým pozemkem (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. 28 Cdo 2462/2014), případně zda nejde o pozemek zastávaný a tvořící součást areálu (srovnej rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2017, sp. zn. 28 Cdo 2364/2017, a ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 28 Cdo 4447/2017). Tato hlediska je přitom vždy nutno zkoumat se zřetelem k individuálním skutkovým okolnostem případu a předpoklady pro vydání (popřípadě pro nevydání) každého takového pozemku posuzovat zcela samostatně, byť s přihlédnutím k širším souvislostem konkrétní věci (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5045/2015, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 220/2005).“ – viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2019, sp. zn. 28 Cdo 3611/2018.

43. Soud neshledal žádné překážky pro vydání požadovaných pozemků. Jedná se o nezastavitelné pozemky, které jsou ve vlastnictví státu a neváznou na nich žádná práva třetích osob. Zákon převodu těchto pozemků nebrání, pozemky jsou zemědělsky obhospodařovatelné a nepodává se, že by měly při jejich obhospodařování vznikat problémy. Pozemky netvoří ani součást většího funkčního celku a nejsou zde ani jiné překážky pro jejich převod. I sám žalovaný uváděl, že převodu těchto pozemků žádné překážky nebrání.
44. Znaleckými posudky byly pozemky oceněny, přičemž jejich hodnota nepřesahuje restituční nárok žalobců, ani co do jeho nesporné výše. Soud tak žalobě v plném rozsahu vyhověl.
45. Ve vztahu k pozemkům uvedeným ve výroku III tohoto rozsudku bylo řízení zastaveno, neboť v tomto rozsahu byla žaloba vzata zpět. Žalovaný neměl ke zpětvzetí žádné námitky.
46. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 1 o. s. ř. Soud přiznal procesně úspěšným žalobcům náhradu nákladů řízení tvořenou náklady právního zastoupení po 5 380 Kč podle § 8 odst. 1 a § 7 bodu 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, za 8 úkonů právní služby původního právního zástupce žalobců (převzetí a příprava věci, žaloba, písemné podání a účastí na třech jednáních, kde dvě trvala více než dvě hodiny) a za 4 úkony současné právní zástupkyně žalobců (vyjádření k dovolání, návrh na změnu žaloby, částečné zpětvzetí žaloby a účast na jednání), paušální náhradou výdajů stanovenou podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu v částce 300 Kč za každý z výše uvedených úkonů právní služby a 21% DPH ve výši 13 558 Kč, tedy v celkové výši 81 718 Kč.
47. Tarifní hodnotu soud určil podle hodnoty vydávaných pozemků. S ohledem na to je pak namístě přiznat náhradu nákladů v plné výši i přesto, že k velké části pozemků byla žaloba vzata zpět. Z pozemků, z nichž byla tarifní hodnota počítána, totiž bylo žalobě v plném rozsahu vyhověno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím Okresního soudu Praha-západ.

Pravomocný rozsudek bude představovat podklad pro zápis vlastnického práva žalobce k pozemkům do katastru nemovitostí. Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na exekuci.

Praha 9. května 2023

JUDr. Tomáš Behr v. r.
soudce